

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та підприємництва

А.А. Брояка

«19» квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма Економіка

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва
Протокол № 6
від «23» березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від «19» квітня 2021 р.

Вінниця 2021

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Сахно Андрій Анатолійович, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та підприємницької діяльності, електронна адреса: andrijsahno@gmail.com

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 27. Стратегічне планування діяльності підприємства;

кількість кредитів ЄКТС – 4;

кількість годин – 120 годин, у тому числі 42 аудиторних годин, 78 години самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 4 курс, 8 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Стратегічне планування діяльності підприємства належить до навчальної дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

– при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Маркетинг» «Економіка торговельного підприємства», «Економічна діагностика».

– основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Аграрна політика та земельні відносини», «Біопалива: Ефективність виробництва і споживання в АПК України», «Логістика».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента «Стратегічне планування діяльності підприємства» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – довести основні теоретичні засади стратегічного планування; надати допомогу в започаткуванні у студентів навичок та вмінні використовувати теоретичний інструментарій в розробці стратегій підприємства; здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування управлінських рішень щодо функціонування підприємницьких структур.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Є набуття знань щодо сутності стратегічного планування діяльності підприємства, практичних навичок вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій діяльності, використання методик стратегічного

аналізу, розроблення стратегій діяльності і засобів їх реалізації підприємствами різних форм власності і масштабів діяльності, вміння використовувати необхідний інструментарій стратегічного управління в конкретній ситуації при розробленні управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких структур.

5.3. Задачі вивчення дисципліни – теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень в напрямку стратегічного планування діяльності підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

програмні результати:

РН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

PH 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

PH 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

PH 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (hardskills): практичні навички (систематизація знань з організації торгівлі в сучасних умовах господарювання, використовується аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Загальні основи стратегічного планування підприємством. Стратегічне планування на підприємстві. Стратегічний менеджмент: сутність та особливості. Стратегії організації. Процес стратегічного управління. Стратегічні зміни на підприємстві і організаційне забезпечення їх проведення. Стратегічне управління на корпоративному рівні. Учасники процесу впровадження стратегічних змін на підприємстві. Організаційне забезпечення стратегічного управління. Фінансово-економічний механізм забезпечення стратегічного управління. Соціально-психологічне та інформаційне забезпечення стратегічного управління. Стратегічний контроль та оцінка впровадження стратегічних змін.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Загальні основи стратегічного планування діяльності підприємства	2	2	8
2,3	Визначення місії та цілей підприємства	2	2	8
4,5	Стратегічне планування на підприємстві	2	2	8
6,7	Стратегії організації	2	2	10
8	Стратегічні зміни на підприємстві і організаційне забезпечення їх проведення	1	1	8
9	Учасники процесу впровадження стратегічних змін на підприємстві	1	1	8
10	Стратегічне управління на корпоративному рівні	2	2	10

11	Організаційне забезпечення стратегічного управління	2	2	10
12	Фінансово-економічний механізм забезпечення стратегічного управління. Бізнес модель CANVAS	2	2	10
13	Соціально-психологічна інформаційне забезпечення стратегічного управління	2	1	10
14	Стратегічний контроль та оцінка впровадження стратегічних змін	2	1	10
15	Генерація та аналіз стратегічних альтернатив на бізнес-рівні	2	2	10
Разом		22	20	78

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять та лекційних занять (опрацювання літературних джерел)	14	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Розв'язування типових задач та ситуаційних вправ, заповнення таблиць, моделювання схем, виконання тренувальних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і простого відтворення раніше отриманих знань	14	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Групові та індивідуальні творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист проєктів, вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, таблиць)	34	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Контрольні роботи та тестування (опрацювання тестів згідно теми практичного заняття, самостійне розв'язування типових задач, письмове оформлення завдань)	16	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		78		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Василенко В.А., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003. 396 с.
2. Гевко О.Б., Шведа Н.М. Стратегічне управління: Навчальний посібник. Тернопіль ФОП Паляниця В. А., 2016. 152 с.
3. Москалюк В.Є. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 384 с.
4. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучаний стан та напрямки розвитку: Монографія. К.: КНЕУ, 2001. 227с.
5. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність: Монографія, К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. 302с.
6. Смолін І.В. Стратегічне планування розвитку організації: Монографія. К.: Київ. торг.-екон. Ун-т, 2014. 344с
7. Кайлюк Є. М., Андрєєва В. М., Гриненко В. В. Стратегічний менеджмент : Навч. посіб. Х.: ХНАМГ, 2016. 279 с.
8. Довбня Б., Найдовська А.О., Хитько М.М.. Стратегія підприємства. Частина 1: Навч. посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2011. 71 с.
9. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: Підручник. Тернопіль: Економічна думка. 2006. 390 с.
10. Покропивний С. Ф., Соболев С. М., Швиданенко Г. О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 1998. 208 с.
11. Портер М. Стратегія конкуренції. К.: Основи, 1997. 390 с.

12. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч.посіб. К.: Каравела, 2005. 312 с.
13. Поддєрьогіна А.М. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф.3-є вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2000. 460 с.

Додаткова

1. Business economics URL: [https://www.icsi.edu/media/website/Business%20Economics%20\(FndProg\).pdf](https://www.icsi.edu/media/website/Business%20Economics%20(FndProg).pdf)
2. Sakhno Andrii, Natalia Polishchuk, Iryna Salkova, Anatolii Kucher. Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector. *European Journal of Sustainable Development*. 2019. 8, 2. Pp. 335-345.
3. Andrii Sakhno, Iryna Salkova, Antonina Broyaka, Nataliia Priamukhina. A Methodological Analysis for the Impact Assessment of the Digitalisation of Economy on Agricultural Growth. *International Journal of Advanced Science and Technology* Vol. 29, No. 8s, (2020), pp. 242-249.
4. Antonina A Broyaka The Information Support of Agricultural Information-Advisory Activity in Ukraine as the Key Component of Its Development. *Business Inform* 2017/1/1. № 474. p.130-136.
5. Olha Khaietska, Mark Myronenko, Olena Polova, Natalia Koval Capitalization of banks: theory, practice and directions of ensuring. *Banks and Bank Systems*. 2018. 13: 173-183.
6. Брояка А.А., Хаєцька О.П. Сучасний стан та тенденції інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств харчової промисловості. *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2018. №7. С. 53-64.
7. Брояка А.А. Аналіз основних макроекономічних індикаторів соціально-економічного розвитку України. *The problems of economy*. 2018. №1 . С.42-49.
8. Гончарук І.В., Старосуд В.І., Мулик Т.О. Фінансові результати сільськогосподарських підприємств: механізм формування та аналітична оцінка (на прикладі Ялтушківської дослідно-селекційної станції ІБК І ЦБ НААН України). *Економіка. Фінанси. менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 3. С. 18-34.
9. Гончарук І. В. Роль фінансового планування у розвитку малого і середнього бізнесу. *Ефективна економіка*. 2017. № 9. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5770>
10. Гончарук І.В. Управління дебіторською заборгованістю у сільськогосподарських підприємствах: фінансово-обліковий аспект / Під заг.ред. О.М. Варченко. Біла Церква: БНАУ, 2019. 288 с.
11. Дюк А.А. Формування організаційно-економічного потенціалу стратегічного розвитку підприємств за умов трансформаційних перетворень. *Причорноморські Економічні студії. Науковий журнал*. 2018. № 26 Ч.1.С. 139-144.
12. Коломієць Т.В. Роль інформаційних ресурсів у процесі формування інтелектуального капіталу підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>
13. Красняк О. П., Мицик В. О. Конкуреноспроможність і конкурентні переваги підприємства в сучасних ринкових умовах. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. 9 с.

14. Паламаренко Я.В. Венчурне інвестування як орієнтир інноваційного розвитку підприємств АПК України. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 23 . С. 60-68.
15. Паламаренко Я.В. Концептуальні засади формування стратегії інноваційного розвитку підприємств АПК України. *Інфраструктура ринку*. 2019 р. № 29. С. 91-100.
16. Паламаренко Я. В. Заходи щодо підвищення економічної ефективності діяльності підприємств спиртової галузі України в контексті сьогодення. *Ефективна економіка*. 2016. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
17. Паламаренко Я. В. Основи побудови стратегії інноваційного розвитку галузі спиртової промисловості України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №19. С. 88-97.
18. Паламаренко Я. В. Адитивна модель оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємств спиртової промисловості на основі методики PESTEL-FAMIL(Y)-аналізу. *Економіка та суспільство*. 2017. № 9: URL: <http://economyandsociety.in.ua>
19. Салькова І.Ю., Санцевич В.О. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2018. № 16. С. 790 -794.
20. Хаєцька О.П. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва в Україні. *Економіка та управління АПК*. 2018. №2. (140). С. 122-131.

8. Методи навчання

- використання мультимедійних лекцій (вступна, тематична, оглядова, проблемна, лекція-діалог, пояснювально-ілюстративна лекція, лекція-дискусія, заключно-узагальнююча лекція);
- використання фліпчарту (проведення тренінгів, семінарів);
- розв'язання ситуаційних задач;
- круглі столи, економічні турніри, ділові та рольові ігри, що формують професійну компетентність;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розв'язання кросвордів відповідно тем;
- робота з менторами над інноваційними проєктами;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лабораторних занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини

максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Форми поточного та підсумкового контролю

- екзамен;
- тести;
- контрольні роботи;
- само презентації;
- презентації;
- самопрезентації;
- командні наукові проекти;
- самоконтроль;
- взаємоперевірка.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90-100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
90-100 %	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89 %	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72 %	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54 %	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34 %	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15 %	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист дослідницьких проектів)	15
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2

7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист дослідницьких проєктів)	15
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності (участь у роботі наукових гуртків, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей тощо).	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 50% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 20% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – на екзамені.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

Брояка А.А.

(підпис)